

U. B. BERGEN

16/11/45

Ms. 1568 II

-13

9. november 1942.

Vår innsats.

Terbogen har sendt ut en forordning som fastsetter dødsstraff for all illegal virksomhet. Hovedsakelig er det straffene fra tidligere forordninger som går igjen. Forordningen tjener til å atvare oss om den forsiktighet som trengs, men illegalt arbeid må bli drevet like iherdig som før. Lever hemmelige skrifter vidre, men velg den du leverer dem til med emhu. Den norske hjemmefront har sin innsats å gjøre mot det tyske verdens-tyranniet. Vi har en målbevisst, fast linje å følge. Passiv motstand gjennom en aktiv åndens kamp er vår vei. Det er krefter innen vårt folk som har villet bryte med denne linje til fördel for mer aggressive tiltak, men en slik politikk vil skade vår sak mer enn den gagner den. Det er den passive kamp som hittil har brakt resultater. Lærernes og prestenes kamp og de fagorganisertes og andres protester mot rikstinget er eksempler på hvordan en slik kamp kan føre til heldige resultater. Liknende aksjoner må bli satt i gang når det trengs. Som en urokkelig mur skal vi måtte de tyske overgrepene eg truslene. And har seiret over bajonetter før. Husk: et folk som holder sammen er uovervinnelig.

Britene jager Rommel i Egypt!

Tirsdag ga den øverstkommanderende for de britiske styrker i Egypt dagsbefaling om angrep i stor stil. Han ba alle mann holde ut. Han sa: "Det er tegn som tyder på at med stor innsats av alle våpen vil et angrep nå lykkes og sjansen til å innfange hele den fiendtlige panserarme er tilstede." Dagsordren ble fulgt. Angrepet ble vellykket og gjennombruddet er et faktum. Tirsdag het det i kommunikeet fra Kairo: Tyskerne og italienerne strømmer mot den libyske grense forfulgt håkk i hel av de britiske tropper og tanksavdelinger. De tyske retrettlinjer er alvorlig truet. Et britisk flivåpen hamrer løs på de flyktende kolonner, og flyerne kan se hvordan fulle lastebiler med tyskere blir sprengt i biler. Ørkenen er et inferno, et rent helvete. Ørkenen står i røm av ødelagte tanks og biler etc. Franske fallskjermtropper lander langt bak fronten, til og med ved Bengasi der 30 fly på bakke ble ødelagte. De største tanksene som har vært i bruk i denne krigen utenom Russland, er nå i virksomhet. De presser seg framover sammen med bevegelig artilleri. Veldig beleiringskanoner er kjørt fram og gjør stor skade på de flyktende tropper, og tyskere og italienerne løper om hverandre i den morderiske ild. Det er tyskerne som leder tiltaket. Mange italienere er latt tilbake ved fronten uten et eneste kjøretøy. Alle typer bombefly blir brukt. Flygende festninger, store og mindre store bombefly og jagere herjer over fronten. De britiske flygerne sier at det er det største blodbad de har vært vitne til. Også norske flygere er med. Tyskerne lo da de ved sin fremrykning skjøt på kvinner og barn. Nå står de overfor den harde virkelighet. Few får føle krigens ubarmhjertige hånd. Berørtsett fra den store innsats av fly og tanks i dette slag, er det det britiske infanteri, som hovedsakelig består av engelskmenn, som har æren av at gjennombruddet skjedde så fort. Det stormet dag og natt de tyske

stillingene. En rekner med at aksen hadde 80.000 tyskere og 140.000 italiener ved denne front i forreste linje. Hitler har i all hast sendt forsterkninger fra Russland. De er kommet til Grekenland, men for sent. Den britiske flåten behersker det østlige Middelhav. Den største kontingent som noensinne er kommet til Midtøsten av amerikanske tropper, landet i Kairo torsdag. Lørdag ble meldt at framskutte avdelinger har nådd Mersa Matruh. Fallet på fangene som er tatt, var da kommet opp i over 20.000. 350 tanks, 400 kanoner og mange tusen vogner har Rommel også mistet. Torsdag ble tapet av fly for aksen oppgitt til 600, dvs. 2/3 av hele styrken i Afrika, aksen hadde dessuten tapt 50.000 tonn tonnasje og fått 50.000 tonn skadet. Ikke en eneste tankbåt er sluppet fram til Afrika. Lørdag ble videre meldt at britiske bomber den flyktende fiende. Engasi og Tobruk har også vært utsnitt for kraftige bombardementer.

Som et ledd i angrepet i Nordafrika, angrep tunge britiske bombefly Genova natt til lørdag. Angrepet var koncentrert og virkningsfullt. 2 fly savnes.

Seiren i Afrika blir slått stort opp i den frie verdenspresse. "New York Herald" skriver at seiren i Egypt er innledningen til Hitlers fullstendige sammenbrudd. Den engelske konge har sendt et hilsningstelegram til general Alexander, mannen som har til motto: Gå på, gå på! Feitmarskalk Smutz har sendt et budskap til sjefene for de forskjellige våpen. Han håper at det endelige resultat av denne seier vil få så store dimensjoner at det vil bety en avgjørende vending. I hele den arabiske verden følges Rommels nederlag med interesse. Et typisk uttrykk for stemningen er det en arabisk avis ga uttrykk for: "Britene har reddet friheten vår."

Stalin taler.

På 25-årsdagen for den russiske revolusjon talte Stalin fra Kreml. Han sa bla. Målet for den tyske offensiven var å omgå vår flanke og å angripe Moskva fra øst. Offensiven sørger var ikke så meget rettet mot oljedistrikene som mot å avskjære forbindelsene til Moskva. Hvordan kan vi forklare den framgangen tyskerne har hatt? Forklaringen er at tyskerne har kunnet samle alt de har på en front. Hadde det vært en annen front, ville alt blitt kaos for dem. En spør ofte nå: Kommer en ny front? Ja, den kommer, ikke bare fordi vi trenger den, men fordi også våre allierte trenger den. Det er to koalisasjoner i denne krig, sa Stalin videre. Det er den tysk-italienske som stadig blir svakere og den russisk-britisk-amerikanske som stadig blir sterkere. I denne kampen tar vi alle sjanger til seir. Det er noen få, sa Stalin videre, som cevder at p.g.d. de ulike ideologiske prinsippene kan et russisk-britisk-amerikansk samarbeid ikke bli mulig. Disse få tar feil. Den siste tiden har vist tydelige tilnærrelser mellom de tre landene. Churchills besøk var et skritt på veien til øket forståelse.

Kong Haakon har i anledning 25 årsdagen for den russiske revolusjon sendt et telegram til president Kalinin. Utanriksminister Trygve Lie har sendt telegram til utenriksminister Molotov. Bl.a. heter det: "Jeg vil uttrykke min ubegrensete beundring for det russiske folkes innsats mot angriperne."

Østfronten:

I Stalingrad er alle tyske angrep slått tilbake, og russerne har hatt framgang. Hver dag blir det meldt om små russiske erobringer. Tyskerne viser nå liten aktivitet i byen, og det er tegn på tretthet bl. dem. Russerne har fått nye flystyrker til Stalingrad. Slaget om byen hadde lørdag vart i 100 dager. Også n.v. for byen rykker russerne fram. De har her stadig erobret flere stillinger og ødelagt batterier. Russisk artellert hamrer løs på tyskerne som har store tap. Også sør for Stalingrad går russerne fram. Russiske fly opererer over Volga og sikrer trafikken. I Kaukasus kjemper russerne defensive kamper i høy snø s.s. for Nalchick. Ellers i Kaukasus er initiativet på russernes hender. Ved Tuapse er russernes offensiv størst. Her har mange rumenske trupper desertert. Også ved Svartehavskysten er det russisk framgang. Tyske angrep ved Voronesj er slått tilbake. I Smolenskområdet og ved Leningrad er det russisk aktivitet. Ved det sistnevnte stedet har russerne stormet en del løpegraver. Offisielt blir det nå meldt at enheter av det australske flyvåpenet nå opererer i Russland på nordfronten i operasjoner mot ubåtene. Den tyske skipsfarten i Østersjøen har enorme vansker. Russiske ubåter har her senket 6 tyske og 1 finsk skip. Tyrkiske aviser skriver åpent at russerne har en bedre overkommando enn tyskerne. Tyskernes overkommando befinner seg i en ny krise.

Det fjerne Østen:

Forrige lørdag ble meldt at sjøslaget ved Salomonøyene var avbrutt, idet den japanske flåten hadde trukket seg tilbake. Australiske og amerikanske fly angrep den under rettretten, og minst 5 krigsskip til ble sterkt skadet før japanerne. Den japanske flåten hadde følgende tap: 7 store krigsskip senket og 7 andre alvorlig skadet. Bl. disse er 2 slagskip, 2 hangarskip, 2 kryssere og ellers andre store enheter. Japanerne tapte dessuten 100 fly og fikk 50 meget skadet. De amerikanske tapene er 1 hangarskip og 1 destroyer, som ble senket. Mandag ble meldt at amerikanske undervannsbåter de siste dagene hadde senket 7 japanske forsyningsskip. Det dreier seg om dels store skip. - Over Guadalcanar har amerikanerne fullt herredømme. I et forsøk på å storme øya mistet japanerne 2.000 mann mot amerikanernes 85. Onsdag satte japanerne i land styrker øst for de amerikanske stillingene, men japanerne blir angrepet dag og natt uten stans. Australierne på New Guinea har erobret Kokoda med flylassen der. Fienden blir forfulgt videre. Japanernes forsøk på landsetning ble helt mislykket. De allierte har her fått forsterkning. På Salomonøyene har amerikanerne hatt ny framgang.

Britiske krigsskip har på Frankrikes vestkyst angrepet en konvoi, og flere av skipene fikk fulltreffere. Den samlede skade var umulig å konstatere p.g.a tåke og røyklegging. De britiske skipene hadde ikke noen tap, og det var ikke noen døde eller sårede. - Tirsdag ble meldt at to fiendtlige konvoier var angrep i kanalen. 7 skip ble senket eller skadet.

Jøder arrestert i Bergen. Herman Kaminka, f. 30/10-82 i Beilostock, Russland. Wilhelm Goldberg, f. 21/6-89 i Bayern. Emil Salomon, f. 9/11-1 i Tyskland. Ieywan Ipolvi, f. 16/5-86 i Uxjvidek, Ungarn. Joseph Scechi f. 2/7-92 i Elisabethgrad, Ukraine. Julius Eidenbom, f. 10/9-71 i Polen. Paul Borinski f. i Tyskland. Hans Huszar f. i Tyskland. Alexander Kremner f. i Østerrike. Josef Becker f. i Oslo. Franz Daus f. i Hamburg. Herchel Rabinowitz f. i Polen, og Harry Scheer f. i Bergen.

Nyhetene søndag aften.

Amerikanske tropper er landisatt på

Atlanterhavs- og Middelhavskysten til fransk Nordafrika. Før det grydde av dag søndag løp de første meldingene inn om at de første målene var nådd etter viktige landinger. De første amerikanerne kom med transportfly og besatte flyplasser og trafikkknutepunkter. Det er overveldende styrker amerikanske tropper som er satt i land. Flåten som kom med dem, blir karakterisert som den største armada i denne krigen. Hundrevis av fly ledereset den. Den var støttet av britiske enheter. Det er et av de alliertes største tiltak. Marskalk Petain har gitt denne ordren: "Vi er blitt angrepet. Vi skal forsvere oss, det er den orden jeg gir." Også Laval har gitt orde til kamp. General Giroud, som før en tid siden flyktet fra tysk fangeleir til Schweiz, har sendt ut et opprop, hvor han erklærer seg på de alliertes side. Bl.a. sier han: "Vår sjangse er kommet. Vi har bare en tanke: Frankrike! Bare et mål: Seir!" President Roosevelt har sendt dette oppropet til franskmennene: "Venner! venner! Jeg taler til dere som dag og natt lever under det tyske åket. Jeg taler som en som i 1918 var hos det franske folk og ved den franske armen. Jeg nærer et dypt vennskap til franskmennene uten unntakelse. Hundrevis av franskmenn er mine personlige venner. Jeg kjener Frankrikes bygder og byer, og jeg kjener det franske folk og dets idealer, dets kamp for ~~dekk~~ sin kultur og sitt demokrati. Jeg hylder i idealene frihet, likhet, broderskap! Ikke noen land er knyttet til hverandre med stertere historiske bånd enn Amerika og Frankrike. Amerika gjør alt de kan for å skaffe Frankrike frihet. Vi kjemper mot dem som vil berøve dere selvstyre. Vi vil ikke noe ondt. Så snart den tysk-italienske truselen er fjernet, vil vi øyeblikkelig forlate landet. Jeg appelerer franskmennene om deres idealer. Jeg henstiller til dere ikke å skaffe oss noen vansker, men samarbeide med oss så langt dere kan. Frihet og fred vil etter herske i verden. Leve det uødelige Frankrike!" sluttet Roosevelt sitt opprop. Det hvite hus har senit ut en erklæring om den amerikanske landsetningen. Det heter bl.a.: "For å komme tyskerne og italienerne i forkjønet går i dag en stor amerikansk styrke i land på de franske kolonier. Den britiske flåte og britiske fly støtter oss. Dette vil være en effektiv støtte av en ny front for våre russiske allierte. Vi tilsikter ikke å erobre land. Vi ber om franskmennenes støtte for å slå de internasjonale forbrytere. Det første historiske skritt er tatt til frigjøring av Frankrike." Den amerikanske øverstkommanderen Eisenhofer, sendte gjennom kringkastingen ut dette oppropet: "Franskmenn i Nord-Afrika! De styrkene jeg står i spissen for, kommer som venner. Vi skal deleleggje fienden for at Frankrike igjen skal bli fritt. Vi stoler på deres vennskap og ber om støtte. Ingen blir angrepet som ikke angriper oss." I et budskap til det franske folk heter det: "Timen er ennå ikke kommet for det franske folk til å reise seg. Vi ber dere holde dere klare. Vi har lovet å si fra. Timen nærmer seg. Vi vil holde vårt løfte." Den britiske regjering sier i en erklæring at det er fullt samarbeid mellom britene og amerikanerne. Spania og Portugal har fått forsikringer om at deres teritorier ikke vil bli krenket.

I Egypt fortsetter forfølgingen i retning av den libyske grense. Mersa Matruk er nå på britiske hender. Det er hittil talt opp mellom 30 - 40.000 fanger, 3.000 kanoner og 500 tanks som er tatt. Det britiske flyvåpenet har rettet et nytt angrep mot Genua. Det var enda kraftigere enn det natten forut. - I Stalingrad er enda flere bygninger erobret av russerne. Nord for byen er det kraftig russiske angrep. Ved Tuapse har russerne erobret en høyde. - På New Guinea er det skjedi en hurtig forandring. Japanerne har nå bare et litet brohode og et punkt ved Kokoda igjen. Det er kommet amerikanske forstyrninger til gya. De har forestatt en omgående bevegelse.